Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0063

Målrettet EU-regulering samt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet – rapport om bedre lovgivning for 2023 og 2024

Europa-Parlamentets beslutning af 10. marts 2026 om målrettet EU-regulering samt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet – rapport om bedre lovgivning for 2023 og 2024 (2025/2015(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), navnlig nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet,

– der henviser til protokol nr. 1 til TEU og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union[1],

– der henviser til protokol nr. 2 til TEU og TEUF om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet[2],

– der henviser til den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om bedre lovgivning[3],

– der henviser til Kommissionens årsrapport for 2023 af 25. oktober 2024 om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet og om forbindelserne med de nationale parlamenter (COM(2024)0493),

– der henviser til Kommissionens årsrapport 2024 af 8. september 2025 om anvendelsen af nærhedsprincippet og

---

1 EUT C 202 af 7.6.2016, s. 203, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2016/pro_1/oj.
2 EUT C 326 af 26.10.2012, s. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2012/pro_2/oj.
3 EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

proportionalitetsprincippet og om forbindelserne med de nationale parlamenter (COM(2025)0473),

– der henviser til sin beslutning af 24. juni 2021 om målrettet EU-regulering samt nærheds- og proportionalitetsprincippet – rapport om bedre lovgivning for 2017, 2018 og 2019[4],

– der henviser til sin beslutning af 23. november 2023 om målrettet EU-regulering samt nærheds- og proportionalitetsprincippet – rapport om bedre lovgivning for 2020, 2021 og 2022[5],

– der henviser til sin beslutning af 17. januar 2024 om gennemførelsen af traktatens bestemmelser om de nationale parlamenter[6],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 29. april 2021 med titlen "Bedre regulering: sammen om bedre lovgivning" (COM(2021)0219),

– der henviser til sin beslutning af 7. juli 2022 med titlen "Bedre regulering: sammen om bedre lovgivning"[7],

– der henviser til studiet med titlen "The"one in, one out" principle" ("én ind, én ud-princippet"), som blev offentliggjort af Temaafdelingen for Borgernes Rettigheder og Konstitutionelle Anliggender i oktober 2023,

– der henviser til alle tidligere meddelelser fra Kommissionen om behovet for bedre regulering for at opnå bedre resultater til gavn for EU-borgerne,

– der henviser til Mario Draghis rapport af 9. september 2024 med titlen "The future of European competitiveness: A competitiveness strategy for Europe" (Fremtiden for den europæiske konkurrenceevne: en konkurrenceevnestrategi for Europa) (Draghirapporten),

– der henviser til Enrico Lettas rapport af 17. april 2024 med titlen "Much more than a market" (Meget mere end et marked) (Lettarapporten),

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Retsudvalget (A10-0020/2026),

---

4 EUT C 81 af 18.2.2022, s. 74.
5 EUT C, C/2024/4228, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4228/oj.
6 EUT C, C/2024/5714, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5714/oj.
7 EUT C 47 af 7.2.2023, s. 250.

A. der henviser til, at grænserne for Unionens beføjelser i henhold til artikel 5 i TEU er underlagt princippet om kompetencetildeling; der henviser til, at udøvelsen af Unionens beføjelser er underlagt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet; der henviser til, at EU i medfør af princippet om kompetencetildeling kun handler inden for rammerne af de beføjelser, som medlemsstaterne har tildelt den i traktaterne, med henblik på at opfylde de mål, der er fastsat heri; der henviser til, at beføjelser, der ikke er tildelt EU i traktaterne, forbliver hos medlemsstaterne;

B. der henviser til, at EU-lovgivning bør være egnet til formålet, forholdsmæssig, klar og omfattende til effektiv gavn for borgere og interessenter; der henviser til, at bedre regulering bidrager til at sikre, at EU's politikker og lovgivning er gearet til fremtiden under hensyntagen til det højere udviklingstempo på det teknologiske, samfundsmæssige og miljømæssige område; der henviser til, at det derfor vil blive stadig vigtigere at understøtte lovgivningsforslag med evidensbaserede vurderinger; der henviser til, at lovgivning af høj kvalitet bør levere resultater for alle som en langsigtet investering i den fælles velstand i vores samfund og vores fremtid;

C. der henviser til, at EU's lovgivningsproces bygger på værdierne og kravene om respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne som nedfældet i artikel 2 i TEU; der henviser til, at retsstatsprincippet sikrer, at alle Unionens tiltag, herunder lovgivningsmæssige og reguleringsmæssige processer, er baseret på lovlighed, gennemsigtighed og effektiv domstolsprøvelse;

D. der henviser til, at bedre lovgivning er et fælles mål for alle EU-institutioner og et fælles ansvar mellem EU-institutionerne og medlemsstaterne og bør understøttes af gennemsigtighed, proportionalitet, ansvarlighed og samarbejde mellem institutionerne og medlemsstaterne, borgere og interessenter, samtidig med at der sikres fuld respekt for alle grundlæggende europæiske værdier, herunder demokrati, retsstatsprincippet og menneskerettigheder;

E. der henviser til, at den valgte formand i sine politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2024-2029 af 18. juli 2024 erklærede: "Den fremtidige lovgivning skal også forenkles og udformes med tanke på små virksomheder og i nærhedsprincippets ånd"; der henviser til, at hun også anførte: "Bedre lovgivning er […] nødt til at være en fælles opgave – som involverer alle institutioner og omfatter hele lovgivningsforløbet […]";

F. der henviser til, at Kommissionen i sine forskellige meddelelser har gjort det klart, at bedre lovgivning kræver, at det sikres, at EU-retten og politikudformningen er baseret på solid dokumentation, inddrager interessenter, herunder borgere og virksomheder, undgår

at pålægge unødvendige byrder og medfører håndgribelige og bæredygtige fordele for EU-borgerne;

G. der henviser til, at de nationale parlamenter er de naturlige vogtere af nærhedsprincippet og spiller en afgørende rolle med hensyn til at sikre overholdelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet gennem interparlamentarisk dialog og systemet for tidlig varsling, som giver de nationale parlamenter og/eller kamre mulighed for at afgive en begrundet udtalelse, hvis de mener, at et lovgivningsforslag ikke overholder nærhedsprincippet;

H. der henviser til, at EU og dets medlemsstater i henhold til artikel 4 i TEU er bundet af princippet om loyalt samarbejde, i henhold til hvilket de bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der er fastsat i traktaterne; der henviser til, at dette omfatter medlemsstaternes opgave med at træffe alle hensigtsmæssige foranstaltninger til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af traktaterne eller af EU-retsakter;

I. der henviser til, at EU-virksomheders konkurrenceevne, innovation og vækst ikke bør hæmmes unødigt af forholdsmæssigt store reguleringsmæssige byrder, som vil føre til en udstrømning af investeringer og arbejdspladser uden for EU med særligt skadelige virkninger for små og mellemstore virksomheder (SMV'er); der henviser til, at retlig forudsigelighed og retssikkerhed er afgørende for, at det indre marked kan fungere; der henviser til, at det indre marked stadig står over for hindringer og fragmentering;

J. der henviser til, at en gennemsigtig, nøjagtig og ensartet anvendelse af EU-lovgivningen er afgørende for at fremme borgernes tillid til EU og samtidig undgå at skabe unødvendige byrder og yderligere omkostninger for alle, herunder virksomheder og forbrugere; der henviser til, at en effektiv gennemførelse i henhold til artikel 197 i TEUF skal betragtes som et område af fælles interesse for medlemsstaterne; der henviser til, at medlemsstaterne bør undgå at tilføje unødvendige yderligere administrative byrder eller overholdelsesbyrder i forbindelse med gennemførelsen af EU-lovgivningen;

K. der henviser til, at Kommissionen i 2021 indførte en "én ind, én ud"-tilgang med det formål at udligne nye byrder, som følger af Kommissionens lovgivningsforslag, ved at fjerne allerede eksisterende byrder på det samme politikområde; der henviser til, at dette koncept ikke fungerer som et redskab til bedre regulering i sin nuværende form, navnlig da det ikke omhandler lovgivningskvalitet, som ikke kan reduceres til kvantitative mål for reduktion af byrder og omkostninger alene, og ikke omfatter en vurdering af dets mulige indvirkning på EU's nuværende lovgivningsmæssige mål;

L. der henviser til, at "én ind, én ud"-tilgangen ikke bør forstås som et numerisk mål for lovgivningsmæssige retsakter, men snarere som en omkostningsbaseret mekanisme, der har til formål at opnå en håndgribelig nettoreduktion af reguleringsomkostningerne og forbedringer af den måde, EU's marked og samfund fungerer på; der henviser til, at der fortsat skal fokuseres på de samlede administrations-, overholdelses- og gennemførelsesomkostninger, der pålægges virksomhederne, for at sikre, at eventuelle nye forpligtelser udlignes; der henviser til, at den nuværende "én ind, én ud"-tilgang er utilstrækkelig i denne henseende; der henviser til, at der bør fastlægges en mere ambitiøs overordnet tilgang;

M. der henviser til, at de seneste fremskridt inden for kunstig intelligens (AI) ændrer den måde, hvorpå EU-retten kan vurderes og anvendes, og udvikler sig fra begrænsede, videnbaserede ekspertsystemer til prædiktive og generative maskinlæringsmodeller; der henviser til, at sådanne teknologier åbner nye muligheder samt udfordringer i hele lovgivningsprocessen – herunder i forbindelse med analyser forud for vedtagelsen, konsekvensanalyser, udarbejdelse af lovgivning, offentlige høringer og navnlig i forbindelse med overvågning efter vedtagelsen – og dermed giver betydelige muligheder for at forbedre rettidigheden, nøjagtigheden og dybden af EU's lovgivning, hvis den håndteres med behørig omhu og med respekt for de grundlæggende rettigheder;

N. der henviser til, at bedre lovgivning skal sigte mod at tjene EU's politiske ambitioner, navnlig dets langsigtede målsætninger; der henviser til, at veludførte forudgående og efterfølgende konsekvensanalyser, herunder med hensyn til sociale, økonomiske og miljømæssige virkninger, og offentlige høringer er vigtige redskaber til velinformeret, bedre, effektiv, ansvarlig og gennemsigtig lovgivning; der henviser til, at Udvalget for Forskriftskontrol er ansvarligt for at vurdere kvaliteten af konsekvensanalyser og kvalitetskontroller og større evalueringer til støtte for den politiske beslutningsproces;

Nærhed og proportionalitet

1. minder om, at EU i henhold til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, der er nedfældet i artikel 5 i TEU, kun er forpligtet til at lovgive, når og i det omfang det er nødvendigt; minder om, at formålet med denne forpligtelse er at lovgive så tæt på EU-borgerne som muligt;

2. minder om, at bedre lovgivning er baseret på interinstitutionel balance mellem begge lovgivere og en fælles forpligtelse til loyalt og gennemsigtigt samarbejde gennem hele lovgivningsprocessen; bemærker, at dette skal afspejles i fastsættelsen eller revisionen af flerårige prioriteter og den årlige fælles erklæring om årlige interinstitutionelle prioriteter; minder om, at enhver hensigt fra

Kommissionens side om at trække endnu ikke vedtagne retsakter tilbage som bebudet i dens årlige arbejdsprogrammer skal være behørigt begrundet og underbygget, hvilket giver mulighed for en korrekt høring af begge EU's lovgivere;

3. minder om, at anvendelsen af andre retsgrundlag end den almindelige lovgivningsprocedure er nøje fastlagt i traktaterne; advarer mod enhver anvendelse af lovgivningsprocesser, der specifikt er fastsat for nødsituationer på grundlag af artikel 122 i TEUF, ud over specifikke situationer, der kræver hurtige reaktioner på kriser, der udvikler sig;

4. minder om, at evaluering, konsekvensanalyse og høring af interessenter er centrale søjler i en effektiv, ansvarlig og demokratisk lovgivningsproces;

5. bemærker, at de nationale parlamenter i 2023 indgav 22 begrundede udtalelser, hvilket er en tredjedel færre end i 2022, i overensstemmelse med den langsigtede nedadgående tendens i antallet af begrundede udtalelser; bemærker, at der også var en stigning i de nationale parlamenters deltagelse i den bredere politiske dialog med Kommissionen, hvilket svarer til en stigning på over 10 % i forhold til 2022;

6. bemærker, at de nationale parlamenter kun har indgivet 577 kontroller af nærhedsprincippet og begrundede udtalelser, 3 803 bidrag, tre "gule kort" og ingen "orange kort" siden Lissabontraktatens ikrafttræden i 2009;

7. bemærker, at Kommissionen ud over mekanismen for kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet, der blev indført ved protokol nr. 2, indførte en politisk dialog i 2006, hvorigennem der blev indgivet 402 udtalelser i 2023; bemærker endvidere, at de nationale parlamenter i disse indlæg fokuserede på Kommissionens arbejdsprogram for 2023;

8. bemærker, at det i 2024 var 15 år siden Lissabontraktatens ikrafttræden og anvendelse, som indførte højere niveauer af parlamentarisk kontrol og demokratisk ansvarlighed i EU, navnlig gennem nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet;

9. bemærker, at 2024 også var et overgangsår mellem to mandatperioder i Kommissionen, hvor intensiteten af den nationale parlamentariske kontrol typisk falder; bemærker, at dette også var tilfældet i 2024, hvor de nationale parlamenter afgav 252 udtalelser, hvoraf 14 var begrundede udtalelser; bemærker, at selv om dette udgør et betydeligt fald i forhold til 2023, er det ikke usædvanligt i et overgangsår og var et mere beskedent fald sammenlignet med det foregående overgangsår 2019;

10. glæder sig over, at Kommissionen i 2024 i væsentlig grad forbedrede den måde, hvorpå udtalelser fra de nationale parlamenter samt dens svar på disse udtalelser gøres offentligt tilgængelige, ved at lancere en ny onlinedatabase med en række filtreringsmuligheder; glæder sig endvidere over, at denne forbedring også gælder for de udtalelser og svar, der er indsamlet siden 2014;

11. opfordrer til en tidligere, struktureret og meningsfuld inddragelse af de nationale parlamenter i EU's politiske beslutningsproces, herunder i høringsfasen og dagsordensfasen, og ikke først, når Kommissionen har vedtaget et forslag; understreger, at hvis de nationale parlamenter får rettidig adgang til udkast til initiativer, baggrundsanalyser og konsekvensanalysemateriale, vil det muliggøre en mere effektiv kontrol af nærheds- og proportionalitetshensyn og sikre, at den nationale ekspertise afspejles tidligt i EU's lovgivningsproces;

12. noterer sig opfordringerne fra flere nationale parlamenter til større inddragelse i kontrollen af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter; understreger betydningen af de nationale parlamenters forudgående kontrol af sådanne retsakter for at sikre respekt for og overholdelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet;

13. opfordrer til øget samarbejde med de nationale parlamenter gennem strukturerede platforme for digital dialog for at sikre rettidig informationsudveksling om nye EU-initiativer; opfordrer til at overveje metoder, der vil gøre det muligt for de nationale parlamenter at spille en mere proaktiv rolle i EU's politikudformning, herunder gennem en struktureret "grønt kort"-mekanisme, der giver mulighed for kollektive forslag til Kommissionens initiativer og fungerer under rimelige og opnåelige tærskler; understreger, at interparlamentariske udvekslinger bør omfatte lokale og regionale repræsentanter for at forbedre gennemsigtigheden og det offentlige ejerskab af EU's lovgivningsproces; bemærker, at en styrkelse af parlamenterne ud over en reaktiv rolle vil styrke ejerskabet og den demokratiske legitimitet af EU's indsats;

14. bemærker, at Den Europæiske Unions Domstol i 2024 annullerede en bestemmelse i en forordning, der blev tilføjet under de lovgivningsmæssige forhandlinger, med den begrundelse, at der ikke forelå tilstrækkelige oplysninger til at vurdere og utvetydigt fastslå dens proportionalitet; bekræfter, at nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet fortsat er afgørende for EU's legitimitet, og opfordrer til et tættere samarbejde og en styrket struktureret dialog med de nationale parlamenter;

15. understreger, at der på trods af det fælles mål om loyalt samarbejde som rettesnor for EU's politikudformning og lovgivning, herunder medlemsstaternes rolle med hensyn til at træffe alle passende

foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af traktaterne eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne, stadig er stor forskel på situationen med hensyn til rettidig gennemførelse af direktiver og gennemførelse af EU-retten; opfordrer til yderligere støtte til opbygning af medlemsstaternes administrative og tekniske kapacitet i denne henseende og opfordrer indtrængende Kommissionen til at sikre en resolut håndhævelse, når samarbejdet mislykkes;

16. noterer sig oprettelsen af "gennemførelsesdialoger", der gennemføres af Kommissionen som led i dens indsats for gennemsigtighed og deltagelsesdemokrati med henblik på bedre lovgivning; tilskynder mere generelt til initiativer, der bidrager til en meningsfuld inddragelse af civilsamfundet og virksomhederne i politikudformningen; noterer sig i denne henseende, at der kan foretages forbedringer for at sikre, at EU's lovgivningsproces er mere gennemsigtig, inklusiv for alle interessenters input og lettere at følge;

Bedre lovgivning

17. understreger, at der på trods af de fremskridt, der er gjort under dagsordenen for bedre regulering, stadig skabes reguleringsmæssige byrder fra EU-lovgivningen, og at der derfor kan foretages forbedringer for at sikre, at EU's lovgivningsproces er mere gennemsigtig, inklusiv for alle interessenters input og lettere at gennemføre;

18. opfordrer Kommissionen og begge lovgivere til systematisk at anvende gode teknikker til udarbejdelse af lovgivning og anvende et klart og tilgængeligt juridisk sprog, der sikrer sammenhæng på tværs af gældende EU-ret og undgår dobbeltarbejde eller modsigelser, der skaber unødvendig kompleksitet og hindrer gennemførelsen; gentager, at en klar og sammenhængende affattelse øger retssikkerheden og mindsker den administrative byrde for borgere, virksomheder og offentlige forvaltninger;

19. anerkender den afgørende rolle, som retshåndhævelse spiller med hensyn til at opretholde retsstatsprincippet og beskytte de grundlæggende rettigheder; minder om, at retssikkerhed, tilgængelighed og forudsigelighed i lovgivningen er centrale krav i retsstatsprincippet; opfordrer Kommissionen og begge lovgivere til at sikre, at værktøjer til bedre regulering, herunder konsekvensanalyser, høringer og evalueringer, bidrager til klarere, mere sammenhængende og mere forudsigelig EU-lovgivning; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at alle forfatningsmæssige eller lovgivningsmæssige reformer, der påvirker magtens tredeling, fuldt ud er i overensstemmelse med EU's grundlæggende værdier og retsprincipper, og at EU's retsstatsværktøjskasse anvendes fuld ud,

da disse vil have enorme konsekvenser for EU's samhørighed og borgernes liv;

20. beklager dybt, at Kommissionen i stigende grad undlader at foretage konsekvensanalyser, som udgør en del af dens egen ramme for bedre regulering; mener, at det for at nå målene i dagsordenen for bedre regulering er nødvendigt at forbedre kvaliteten og anvendelsen af konsekvensanalyser betydeligt;

21. fremhæver behovet for passende, uafhængig og gennemsigtig konsekvensanalyser af alle lovgivningsmæssige forslag samt passende efterfølgende evalueringer af EU-initiativer; minder om, at Europa-Parlamentet ved flere lejligheder har foretaget sine egne konsekvensanalyser i stedet for Kommissionen; minder endvidere om, at Europa-Parlamentet har oprettet et særligt Direktorat for Konsekvensanalyse og Europæisk Merværdi, som skal kunne foretage forudgående konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer med henblik på at støtte evidensbaseret politikudformning; minder ikke desto mindre om, at konsekvensanalyser bidrager med information, men ikke træder i stedet for den politiske beslutningsproces;

22. understreger, at alle større lovgivningsmæssige og politiske initiativer bør ledsages af detaljerede cost-benefit-analyser som en del af konsekvensanalysen, herunder med hensyn til deres sociale, økonomiske og miljømæssige virkninger; mener, at sådanne analyser er uundværlige for evidensbaseret politikudformning og for at bevare borgernes og virksomhedernes tillid til EU-lovgivningen;

23. gentager sin opfordring til, at børns rettigheder integreres i EU-lovgivningen ved at indføre en test af børns rettigheder inden for rammerne af konsekvensanalyseværktøjskassen, hvilket vil sikre, at alle EU's lovgivningsforslag evalueres med hensyn til deres mulige indvirkning på børns rettigheder, identificere de berørte områder og give mulighed for vurderingen af alternative foranstaltninger, hvor det er nødvendigt; understreger, at denne proces bør inddrage EU's platform for børns deltagelse for at styrke børns stemme i beslutningsprocessen;

24. minder om, at behovet for ny lovgivning ikke automatisk bør indebære, at der ikke længere er behov for den nugældende lovgivning; mener i denne henseende, at der ligeledes skal foretages en grundig konsekvensvurdering af alle potentielle ophævelser for at undgå uventede konsekvenser og uønskede virkninger; opfordrer til, at denne tilgang baseres på en gennemsigtig og evidensbaseret metode;

25. understreger, at Kommissionen systematisk skal informere og høre Parlamentet og Rådet samt, hvor det er relevant, nationale parlamenter, gennem hele lovgivningsprocessen for at sikre

demokratisk ansvarlighed, institutionel balance og gennemsigtighed i EU's politiske beslutningsproces;

26. anerkender, at de nuværende mekanismer, der har til hensigt at kontrollere den lovgivningsmæssige byrde, såsom "én ind, én ud"-tilgangen, kæmper for at fungere effektivt som følge af manglen på passende efterfølgende evalueringer af de faktiske omkostninger ved lovgivning; bemærker – specifikt med hensyn til "én ind, én ud"-tilgangen – at den er begrænset til basisretsakter; understreger, at gennemførelsen af denne tilgang ikke bør berøre absolut nødvendige politiske krav eller målsætningerne om bedre regulering, og understreger, at den ikke bør føre til mekaniske eller matematiske beslutninger om at ophæve lovgivning; mener endvidere, at manglen på effektive mekanismer til at fjerne forældede eller overflødige foranstaltninger udgør en alvorlig mangel; understreger behovet for at fokusere på at forbedre EU-lovgivningen for at sikre, at den fortsat er egnet til formålet;

27. noterer sig Kommissionens mål om at reducere byrderne som et skridt i retningen af en mere intelligent regulering; minder om, at en systematisk, evidensbaseret evaluering af lovgivningen som fastsat i værktøjskassen for bedre regulering fortsat skal være hjørnestenen i denne proces;

28. minder om, at delegerede retsakter kun supplerer eller ændrer visse ikkevæsentlige elementer i en basisretsakt, mens gennemførelsesretsakter sikrer ensartede betingelser for gennemførelse, og at begge derfor bør anvendes i overensstemmelse hermed og forholdsmæssigt og begrænses til tekniske aspekter, der er nødvendige for anvendelsen af basisretsakterne, samtidig med at dobbeltarbejde, overlapning eller modsigelser, der skaber unødvendig kompleksitet, undgås; fremhæver betydningen af at underkaste delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter gennemsigtige procedurer med klare tidsfrister, der giver tilstrækkelig tid til meningsfuld og effektiv kontrol fra begge lovgiveres side; opfordrer til, at delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter offentliggøres i god tid for at gøre det muligt for interessenterne at forberede sig på overholdelse; insisterer på, at delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter stilles til rådighed samtidig med ikrafttrædelsen af basisretsakten for at garantere retssikkerhed og håndhævelse; opfordrer Kommissionen til også at tage hensyn til omkostninger og fordele samt korrekt gennemførelse og anvendelse af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter i den samlede vurdering af regelbyrden;

29. opfordrer Kommissionen til yderligere at intensivere bestræbelserne på at reducere de lovgivningsmæssige forpligtelser for borgere og virksomheder og til at forbedre kvaliteten og effektiviteten af EU-lovgivningen ved at sikre, at lovgivningsmæssige foranstaltninger er forholdsmæssige og evidensbaserede, skaber en klar merværdi for

EU-borgere og virksomheder; mener, at den nuværende "én ind, én ud"-tilgang er utilstrækkelig i denne henseende; opfordrer derfor til, at der etableres en mere ambitiøs overordnet tilgang, herunder i tilfælde, hvor flere lovgivningsmæssige instrumenter kan erstattes, ophæves eller trækkes tilbage samtidig, f.eks. for at undgå fragmentering, dobbeltarbejde, overlapning eller redundans og for at reducere omkostningerne; bemærker, at denne tilgang bør omfatte en klar metode og en uafhængig og gennemsigtig overvågningsmekanisme for at opnå en nettoreduktion af reguleringsomkostningerne, samtidig med at der tages hensyn til omkostningerne ved ikke at lovgive der, hvor der forventes EU-merværdi; understreger, at der bør fokuseres på at reducere unødvendige administrative byrder, samtidig med at EU's politikmål opfyldes, herunder for social beskyttelse, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse; opfordrer endvidere Parlamentet til at spille en større rolle i den efterfølgende evaluering af EU-lovgivningen og i overvågningen af gennemførelsen af ovennævnte forenklingstilgang;

30. noterer sig, at Udvalget for Forskriftskontrol er inddraget i konsekvensanalyser, kvalitetskontroller og større evalueringer af den nuværende lovgivning; opfordrer Kommissionen til at undersøge mulighederne for yderligere at forbedre Udvalget for Forskriftskontrols uafhængighed, kapacitet, mandat og procedurer, herunder ved at sikre, at det får tilstrækkelige ressourcer til at gennemgå en større andel af Kommissionens lovgivningsinitiativer; opfordrer til, at gennemsigtigheden i Udvalget for Forskriftskontrol forbedres gennem hurtigere offentliggørelse af dets udtalelser og større klarhed om opfølgningen på dets henstillinger; understreger, at Udvalget for Forskriftskontrols arbejde ikke bør forsinke vedtagelsen af lovgivningsforslag unødigt;

31. er af den opfattelse, at Parlamentet i tilfælde, hvor Udvalget for Forskriftskontrol afgiver en negativ udtalelse om en konsekvensanalyse, bør underrettes behørigt og rettidigt om, hvorvidt det skal gå videre med forslaget eller forkaste det;

32. bemærker, at Kommissionens årlige undersøgelse af byrden spiller en central rolle med hensyn til at spore fremskridt vedrørende reduktion af byrder; understreger imidlertid, at der er behov for større gennemsigtighed med hensyn til de beregninger og den metode, der anvendes til at måle omkostninger og kumulative virkninger, med henblik på at sikre ansvarlighed og sammenlignelighed på tværs af politikområder;

33. glæder sig over den i Draghirapporten foreslåede idé om at udvikle en fælles, klar metode til at kvantificere omkostningerne ved ny lovgivning og er af den opfattelse, at Kommissionen bør udvikle en sådan metode;

34. bemærker, at rapporteringsforpligtelser ofte medfører betydelige administrative omkostninger for virksomheder, navnlig SMV'er; mener, at sådanne forpligtelser bør strømlines, og at der bør ydes mere støtte med henblik på digitalisering af rapportering; anerkender ikke desto mindre betydningen af effektiv rapportering for at spore legitime mål for den offentlige politik og håndhæve lovgivningen og dermed tjene den almene interesse; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til at vurdere potentielle støtteforanstaltninger for virksomheder for at minimere omkostningerne i forbindelse med rapportering ved gennemførelsen af EU-lovgivning og til også at vurdere gennemførligheden af at etablere mekanismer til at kompensere virksomheder for behørigt udførte rapporteringsopgaver i en rapport;

35. opfordrer Kommissionen til systematisk at integrere bottom-up-data om, hvordan borgerne opfatter, forstår og udøver deres rettigheder i praksis, herunder deres erfaringer med håndhævelses- og klagemekanismer; opfordrer til, at disse data afspejles bedre i retningslinjerne og værktøjskassen for bedre regulering; opfordrer Kommissionen og begge lovgivere til at øge den praktiske anvendelse af EU-lovgivningen i alle faser af den politiske cyklus, herunder gennem reel inddragelse af borgerne og virksomhederne i politikudformningen, brugercentreret udarbejdelse, brugertest af udkast til retsakter og høring efter lovgivningsfasen;

Målrettet regulering og bedre lovgivning med henblik på konkurrenceevne

36. opfordrer til, at processer såsom evalueringer og programmet for målrettet og effektiv regulering (REFIT), der har til formål at forenkle lovgivningen, anvendes hyppigere; mener også, at forskellige lovgivningsteknikker, der kan hjælpe med forældede eller overflødige foranstaltninger, er underudnyttede eller, når de anvendes, anvendes dårligt;

37. minder om, at Draghirapporten fremhævede forenklingen af regler som et af de tre overordnede mål for et fornyet europæisk partnerskab[8]; påpeger, at forenkling kræver, at der også fokuseres på intelligente gennemførelsesstrategier, at der anlægges en pragmatisk, juridisk forsvarlig og effektiv tilgang til at lette administrative byrder for virksomheder og navnlig SMV'er, og at gennemførelsen af de aftalte regler forenkles så vidt som muligt; minder endvidere om, at Lettarapporten ligeledes understreger, at

---

8 Mario Draghi, "The future of European Competitiveness – A Competitiveness Strategy for Europe", Europa-Kommissionen, den 9. september 2024, del A, s. 67.

regulering bør fremme, snarere end hindre, økonomisk aktivitet og innovation i det indre marked[9];

38. glæder sig over indførelsen i 2023 af det nye SMV- og konkurrenceevnetjek, som er blevet et obligatorisk bilag til konsekvensanalyser; glæder sig over tilsagnet fra Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, om, at dette nye SMV- og konkurrenceevnetjek vil bidrage til at forebygge reguleringsmæssige byrder og samtidig opretholde høje standarder; bemærker, at ord nu må bakkes op af handling med fokus på at støtte SMV'er og give dem redskaberne til at opfylde EU's mål og gennemføre EU-lovgivning;

39. opfordrer til, at en fuldstændig kontrol af konkurrenceevnen bliver standardpraksis, herunder vurderingen af de kumulative virkninger af større lovgivningspakker i stedet for en isoleret evaluering af de enkelte retsakter; bekræfter, at det for at styrke den europæiske konkurrenceevne og suverænitet er nødvendigt at modstå eksternt pres for at svække EU's retlige rammer;

40. gentager betydningen af "tænk småt først"-princippet som en hjørnesten i bedre regulering, der sikrer, at SMV'ers behov og kapacitet systematisk tages i betragtning i alle faser af den politiske cyklus, fra udformning til gennemførelse og evaluering; understreger betydningen af at identificere årsagssammenhænge mellem lovgivningsmæssige bestemmelser, virksomhedsadfærd og brugerfordele og af at vurdere potentielle utilsigtede konsekvenser og uforholdsmæssigt store overholdelsesbyrder for SMV'er;

41. glæder sig over og tilskynder til en bredere anvendelse af reguleringsmæssige sandkasser i fremtidsorienterede sektorer for at støtte innovation, reducere overholdelsesomkostningerne og skabe retssikkerhed for SMV'er;

42. anerkender Kommissionens tilsagn om at reducere rapporteringsforpligtelserne med 25 %, men understreger, at dette mål ikke må undergrave gennemsigtighed og kontrol samtidig med opfyldelsen af EU's politikmål; noterer sig endvidere medtagelsen af en reduktion på 35 % i de administrative omkostninger og rapporteringen for SMV'er; minder endvidere om, at rapporteringsforpligtelserne kun udgør en lille del af den samlede regelbyrde, som også omfatter administrations-, gennemførelses- og overholdelsesomkostninger, der følger af både EU-lovgivning og national lovgivning; bemærker, at Kommissionens mål om en reduktion på 25 % derfor bør ses som en del af det bredere mål om at reducere de samlede omkostninger og kompleksiteten, herunder, hvor det er relevant, gennem yderligere tilnærmelse af de nationale regler; opfordrer derfor til en mere ambitiøs tilgang af bedre

---

9 Enrico Letta, "Much more than a Market", Det Europæiske Råd, april 2024, s. 130.

kvalitet, der sigter mod en endnu større reduktion af alle reguleringsmæssige omkostninger, herunder et pilotprojekt til vurdering af reguleringens indvirkning på innovation, f.eks. ved at identificere hindringer for nystartede virksomheder og nye teknologier i de tidlige lovgivningsfaser;

43. glæder sig endvidere over udnævnelsen af en næstformand i Kommissionen, der udtrykkeligt er ansvarlig for gennemførelse og forenkling; glæder sig over anvendelsen af gennemførelsesdialoger og tilskynder til regelmæssige realitetskontroller og stresstest af gældende EU-ret for at vurdere de kumulative virkninger for konkurrenceevne, innovation og SMV'er og for at nå EU's politikmål samt udpege muligheder for effektiv forenkling; understreger i denne forbindelse betydningen af omfattende konsekvensanalyser, der systematisk integrerer kvalitetskontroller, konkurrenceevnekontroller og SMV-test;

44. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til systematisk at integrere konkurrenceevnehensyn i forenklingsinitiativer og sikre, at administrative procedurer, der påvirker borgere og virksomheder, strømlines uden at gå på kompromis med væsentlige sikkerhedsforanstaltninger; understreger, at reduktion af unødvendigt bureaukrati, udvidelse af digitale løsninger og forbedring af gensidig anerkendelse kan sænke overholdelsesomkostningerne, lette mobiliteten og styrke det indre markeds konkurrenceevne og tiltrækningskraft;

45. mener, at forenkling med henblik på konkurrenceevne og yderligere integration af det indre marked kræver en overordnet tilgang til den relevante EU-lovgivning og national lovgivning; påpeger, at forskelle mellem nationale regler i forskellige medlemsstater også kan forårsage retsusikkerhed og yderligere administrative omkostninger; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at foretage en kortlægning af al eksisterende finansiel og ikkefinansiel lovgivning og administrative forpligtelser for selskaber i henhold til EU-retten samt forpligtelser i henhold til nationale selskabsretlige regler; opfordrer til, at denne kortlægning danner grundlag for en omfattende vurdering, herunder med hensyn til omkostninger og fordele, de forskellige offentlige interesser, som lovgivningen tjener, overlapninger mellem lovgivninger samt muligheder for harmonisering og tilnærmelse; opfordrer Kommissionen til at anvende denne vurdering til – om nødvendigt og med effektiv deltagelse af alle relevante aktører og interessenter samt på grundlag af en egentlig konsekvensanalyse – at fremsætte forslag til ajourføring af forældede bestemmelser og håndtering af uberettigede hindringer gennem forholdsmæssige foranstaltninger med henblik på at opnå opadgående konvergens;

46. understreger, at der ligger et stort potentiale i brugen af digitale værktøjer og AI-baserede løsninger for at bidrage til at forenkle

overholdelsen, reducere de reguleringsmæssige omkostninger og øge tilgængeligheden af oplysninger; mener, at digitale værktøjers potentielle styrke til at levere bedre og hurtigere løsninger i denne henseende skal undersøges nærmere, og at den nyligt vedtagne lovgivning skal gennemføres; understreger, at dette kræver kapacitetsopbygning og støtteforanstaltninger for at udstyre virksomheder af alle størrelser, forvaltninger og borgere med de nødvendige digitale infrastrukturer og færdigheder;

47. opfordrer Kommissionen til at afprøve og overveje at anvende nye AI-værktøjer – herunder store sprogmodeller (LLM'er) suppleret med Retrieval Augmented Generation (RAG) – med henblik på at forbedre effektiviteten og nøjagtigheden af overvågningen af gennemførelsen af EU-retten, og derved muliggøre hurtigere opdagelse af manglende overholdelse, mere rettidige svar på klager og proaktive løsninger på nye problemer;

48. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at afstå fra at tilføje unødvendige yderligere administrative byrder eller overholdelsesbyrder i forbindelse med gennemførelsen af EU-lovgivning (overregulering) og opfordrer Kommissionen til at identificere og offentliggøre tilfælde af en sådan praksis i sine årlige gennemførelsesrapporter; understreger behovet for medlemsstaternes konsekvente og effektive gennemførelse af direktiver for at sikre retssikkerhed og lige vilkår; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at afholde sig fra forsinket, ufuldstændig eller unøjagtig gennemførelse af direktiver og opfordrer dem til at samarbejde og deltage i udvekslingen af god praksis, således at gennemførelsen af direktiver er forholdsmæssig og effektiv;

49. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tackle den lovgivningsmæssige fragmentering, der påvirker SMV'er i det indre marked, herunder unødvendige nationale formaliteter, og til at prioritere rammer for gensidig anerkendelse og interoperabilitet;

°

° °

50. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.